

Силабус курсу:

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти:

Бакалавр

Спеціальність:

242 «Туризм»

Рік підготовки:

3

Семестр викладання:

весняний

Кількість кредитів ЕКТС:

6

Мова(-и) викладання:

українська

Вид семестрового контролю

екзамен

Автор курсу та лектор:

д.е.н., проф., Зеленко Олена Олександрівна

вченій ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри міжнародної економіки і туризму

посада

zelenko@snu.edu.ua

+38-050-939-74-49

електронна адреса

телефон

Viber та Telegram
за номером
телефону

месенджер

к. 408, вул. Іоанна
Павла II, м. Київ

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вченій ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

д.е.н., проф., Зеленко Олена Олександрівна

вченій ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

професор кафедри міжнародної економіки і туризму

посада

zelenko@snu.edu.ua

+38-050-939-74-49

електронна адреса

телефон

Viber та Telegram
за номером
телефону

месенджер

к. 408, вул. Іоанна
Павла II, м. Київ

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Курс спрямований на формування у здобувачів системних знань щодо розробки, організації та надання екскурсійних послуг з урахуванням категорії екскурсантів, методики показу та розповіді, диференційованого підходу в залежності від теми екскурсії та типу екскурсійних маршрутів на тлі сучасних вимог туристичної індустрії та наявного соціо-культурного середовища.

Курс є обов'язковою освітньою компонентою для здобувачам вищої освіти за спеціальностями 242 «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також може бути корисним для майбутніх менеджерів, які планують своє працевлаштування у сфері туризму та гостинності.

Результати навчання:

Знання: Здатність до демонстрації знань щодо історії формування, змісту екскурсійної послуги, умов її надання, нових видів екскурсійних послуг відповідно до змін уподобань потенційних споживачів та ринку екскурсійного обслуговування.

Вміння: практичне застосування набутих навички щодо розробки нових екскурсійних маршрутів, доцільне використання прийомів показу та розповіді під час проведення різних тематичних екскурсій, що відрізняються за типом та групами екскурсантів; впровадження інструментів екскурсійної майстерності із використанням необхідних технічних засобів для забезпечення найвищої якості обслуговування під час екскурсії.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання щодо безпеки життєдіяльності. Дисципліна вивчається після курсу «Історія України і української культури», «Географія туризму», «Організація туристичної діяльності», «Менеджмент в туризмі та готельно-ресторанній справі», «Маркетинг в туризмі та готельно-ресторанній справі».

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань, вмінь та навичок стосовно основ організації екскурсійної діяльності та специфіки надання екскурсійних послуг.

Опанування даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність працювати в команді та автономно;
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);
- здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Основні поняття та різновиди екскурсійної діяльності в туризмі	Денна 2/0/2 Заочна 0,3/0/0,3	Екскурсознавство – основа організації екскурсійної діяльності. Поняття та види екскурсійних послуг туристських підприємств. Організація надання екскурсійних послуг на туристично-експурсійних підприємствах	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
2	Історія розвитку екскурсійної справи	Денна 2/0/2 Заочна 0,3/0/0,3	Виникнення і розвиток освітнянських екскурсій. Створення та розвиток системи екскурсійних закладів. Виховання радянської молоді засобами туризму та екскурсій. Екскурсійна діяльність в сучасній Україні	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
3	Теоретичні засади екскурсійної справи.	Денна 4/0/4 Заочна 0/0/0	Поняття екскурсії. Функції та ознаки екскурсії. Класифікація екскурсій за змістом. Класифікація екскурсій за іншими ознаками	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
4	Методика підготовки екскурсії	Денна 4/0/4 Заочна 0,3/0/0,3	Основні етапи підготовки екскурсії. Складання та інспектування маршрутів. Індивідуальний та контрольний текст екскурсії. Порядок складання технологічної карти екскурсії. Прийом екскурсії; затвердження екскурсії.	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
5	Методика проведення екскурсії - показ	Денна 4/0/4 Заочна 0,3/0/0,3	Показ – головний елемент екскурсії. Види та особливості показу. Методичні прийоми показу.	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
6	Методика проведення екскурсії – розповідь	Денна 4/0/4 Заочна 0,3/0/0,3	Місце розповіді в екскурсії. Методичні прийоми розповіді. Співвідношення показу та розповіді. Особливі методичні прийоми проведення екскурсії.	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
7	Особливості методики проведення деяких видів екскурсій	Денна 2/0/2 Заочна 0,3/0/0,3	Міські екскурсії. Заміські екскурсії. Мистецтвознавчі екскурсії. Музейні екскурсії. Природознавчі екскурсії. Виробничі екскурсії	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
8	Техніка проведення екскурсії	Денна 2/0/2 Заочна 0,3/0/0,3	Техніка знайомства з групою. Техніка проведення транспортної екскурсії. Забезпечення безпеки екскурсантів. Несподівані ситуації в екскурсіях	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
9	Професійна майстерність екскурсовода	Денна 2/0/2 Заочна 0,3/0/0,3	Поняття «професійна майстерність екскурсовода». Шляхи підвищення професійної майстерності екскурсовода. Культура та техніка мови екскурсовода, їх складові. Невербальні засоби мовлення.	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.
10	Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування	Денна 2/0/2 Заочна 0/0/0	Організація екскурсійного обслуговування. Реклама екскурсій. Диференційований підхід до організації екскурсій. Формування різних груп екскурсантів.	Презентації в PowerPoint. Тести. Практичні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Альтгайм Л.Б. Організація екскурсійних послуг. Курс лекцій для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризм». Тернопіль 2011. 204 с.
2. Альтгайм Л.Б. Організація екскурсійних послуг. Навчально-методичний посібник для студентів географічного факультету, які навчаються на спеціальності «Туризм». Тернопіль 2017. 204 с.
3. Бабаричка В., Короткова А., Малиновська О. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник. 2-ге, перероб. і доп. К.: Альтерпрес РА, 2012. 444 с.
4. Брижак Н.Ю. Краєзнавча та туристична робота. Курс лекцій для студентів педагогічного факультету, які навчаються на спеціальності “Початкова освіта”: Мукачево:МДУ, 2012. 116 с.
5. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2013. 178 с.
6. Кіптенко В.К., Малиновська О.Ю. Організація екскурсійних послуг: підручник. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 518 с.
7. Колотуха О.В., Онищенко Є.В. Навчально-методичний комплекс курсу «Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи». Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2016. 32 с.
8. Колотуха О.В., Щербатюк Н.І. Організація краєзнавчо-туристської діяльності. Навчальний посібник. Кіровоград:ПП. Центр оперативної поліграфії Авангард», 2012. 186 с.
9. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: навч.-метод. посібник. Чернівці:
10. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: конспект лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2019. – 167 с.
11. Нездоймінов С. Г. Організація екскурсійних послуг: навч.-методичний посібн. Одеса: Астропrint 2011, 216 с.
12. Поколодна М.М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків: ХНУМГім. О.М. Бекетова, 2017. 180 с.
13. Товсоляк Н. Організація музеиної та екскурсійної роботи в загальноосвітніх закладах І-ІІІ ступенів: навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів історичних спеціальностей. Державний вищий навчальний заклад "Криворізький навчальний університет", Криворізький педагогічний інститут.
14. Федорченко В.К., Мініч І.М. Організація туризму в Україні: регіональні аспекти: навч. пос. К.: Ліра-К, 2021, 338 с.Кривий Ріг, 2016. 187 с.

Інформаційні ресурси:

1. Все про туризм: туристична бібліотека. Режим доступу: <http://infotour.in.ua/index.htm>
2. Сайт системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля. Режим доступу: <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання здобувач може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Присутність на заняттях (у тому числі період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	25
Поточні тестові завдання	20
Індивідуальна робота	25
Екзамен	30
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна добroчесність:

Під час виконання завдань здобувач вищої освіти має дотримуватись політики академічної добroчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання i заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшенні за письмовим дозволом декана.

Здобувач вищої освіти може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

На заняття здобувачі вищої освіти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань здобувачі:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.